

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره¹» ویژه دوره های کارآموزی/ کارورزی

اطلاعات کلی دوره:

عنوان دوره کارآموزی/ کارورزی: کارآموزی پرستاری سلامت روان
نام بیمارستان/ مرکز بالینی: بیمارستان روزبه
نام بخش/ گروه: روانپرستاری
مسئول لاین: دکتر سهیل رحیمی
اعضای مدرس در دوره: دکتر سهیل رحیمی، دکتر محمدرضا کریمی
راد، دکتر مریم حسن پور، دکتر هاشمی، دکتر گودرزیان و
همکاران بالینی بیمارستان روزبه: خانم داننده، خانم صفایی،
خانم محمدی، خانم خوش نظر، خانم مهدی نیا
اطلاعات تماس مسئول آموزش: 09124968747
طول دوره: 9 جلسه از 7:30 لغایت 13:00

مرور اجمالی/ توصیف کلی دوره (انتظار می رود مسئول برنامه، ضمن ارائه توضیحاتی کلی، دوره را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):
در طی دوره کارآموزی سعی می شود دانشجویان با بکارگیری مفاهیم نظری آموخته شده، تجربه یک ارتباط درمانی را کسب کنند. به دانشجوی پرستاری کمک می شود نقشهای مختلف پرستاری را در رابطه با مددجویان و بیماران تجربه کرده و با استفاده از منابع مختلف، زمینه بازگشت فرد به جامعه را با همکاری تیم درمان فراهم آورد.
پیامدهای یادگیری مورد انتظار²:

1- بررسی بهداشت فردی مددجو

2- بررسی مددجو از نظر علایم بیماری روان و فوریت های روانپزشکی

1. Course Plan
2. Expected Learning Outcomes

- 3- بکارگیری تدابیر پرستاری در برقراری ارتباط بین فردی
4- آشنایی با داروهای تجویز شده و عوارض آنها در بخش روان
5- آموزش به مددجو و خانواده آنها در زمانهای مناسب (پذیرش، بستری و ترخیص)

اهم فعالیت‌های یاددهی- یادگیری متناظر با هر یک از پیامدهای یادگیری¹:
فعالیت‌های یاددهی- یادگیری متناظر با پیامد یادگیری .....:
ملاقات با بیماران و ارزیابی بالینی آنان، حضور در جلسات مصاحبه و اخذ شرح حال، یادگیری استفاده از کاردکس دارویی و آشنایی با داروهای روان، حضور در بخش الکتروشوک، حضور در ایستگاه پرستاری و آموزش فرایند پذیرش و بستری و ترخیص از پرستاران بخش

وظایف و مسؤولیت‌های کارآموزان/ کارورزان در دوره بالینی (سیاستها و ضوابط دوره):
شرکت فعال در جلسات مصاحبه و اخذ شرح حال، قرار گیری در کنار پرستاران بخش و همکاری با آنان، شرکت در جلسات الکتروشوک درمانی و ارائه کنفرانسهای آموزشی

نحوه ارزیابی کارآموزان/ کارورزان: ارزیابی تکوینی و در حین دوره خواهد بود با لحاظ کردن موضوع پوشش حرفه ای بصورت روش 360 درجه و بررسی لاگ بوک در انتهای دوره بعنوان ارزیابی تراکمی

- نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)
- روش ارزیابی دانشجو
- سهم ارزشیابی هر نوع/ روش در نمره نهایی دانشجو با لحاظ کردن سهم رعایت آیین‌نامه ابلاغی پوشش حرفه ای

منابع یادگیری:

منابع شامل کتب مرجع، نشریه‌های تخصصی و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

(الف) کتب:

(ب) مقالات:

(ج) منابع برای مطالعه بیشتر:

درسنامه های روان پرستاری به همراه کتاب دارو درمانی روانپزشکی

---

1. برخی نکات کاربردی، در انتهای چارچوب (پیوست شماره 1) ارائه شده است.

برنامه زمان بندی هفتگی:

خواهشمند است جدول زیر به دقت تکمیل شود. برخی خانه های جدول به صورت فرضی و تنها برای مثال، تکمیل شده اند.

روزهای هفته	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه
نوع فعالیت	کارآموزی	کارآموزی	کارآموزی	کارآموزی	کارآموزی	کارآموزی
استاد مسؤول	اساتید گروه	اساتید گروه	اساتید گروه	اساتید گروه	اساتید گروه	اساتید گروه
زمان انجام فعالیت	13:0 تا 7:30	13:0 تا 7:30	13:0 تا 7:30	13:0 تا 7:30	13:0 تا 7:30	13:0 تا 7:30
امکانها	بیمارستان	بیمارستان	بیمارستان	بیمارستان	بیمارستان	بیمارستان
ت آموزش مورد نیاز	ن روزبه	ن روزبه	ن روزبه	ن روزبه	ن روزبه	ن روزبه

جدول زمان بندی برنامه درسی:

جلسه اول:

آشنایی با بیمارستان و بخشهای درمانی، مقررات بیمارستان و بخشهای درمان، شرح وظایف دانشجویان و شرح کتابچه تکالیف دانشجویان

جلسه دوم:

همکاری با پرسنل پرستاری در انجام وظایف بخش مانند گرفتن فشارخون و درجه دما، چیدن داروها و.....، آشنایی با نحوه گزارش نویسی پرستاری در بخش روان، آشنایی با نحوه گرفتن شرح حال بیماران در بخش سرپایی

جلسه سوم:

همکاری با پرسنل بخش در انجام وظایف محوله ، آشنایی با بیماران بخش ، حضور در جلسات ویزیت اساتید و آشنایی با گرفتن شرح حال ، آموزش لغات تخصصی مورد نیاز بخش روان و داروشناسی مقدماتی

جلسه چهارم:

انجام یک مصاحبه روانپرستاری آموزشی توسط مربی مربوطه و شرح بخشهای مختلف آن براساس دیدگاههای روانپزشکی و روانپرستاری، همکاری با پرسنل بخش

جلسه پنجم:

انتخاب بیمار و آغاز ارتباط درمانی، آموزش ضروریات عملی در مواجهه با بیماران روان، همکاری با پرسنل بخش

جلسه ششم:

حضور در بخش الکتروشوک و آشنایی با این شیوه درمانی و مراقبتهای پرستاری مربوطه، انجام کنفرانسهای دانشجویی درباره بیماریهای روان، ادامه ارتباط درمانی با بیمار

جلسه هفتم:

ادامه مصاحبه با بیماران و انجام وظایف محوله در بخش، ثبت گزارشات پرستاری و بکارگیری مهارتهای ارتباطی، حضور در کنفرانسهای آموزشی بیمارستان

جلسه هشتم:

حضور در بخش کاردرمانی و آشنایی با وظایف و فعالیتهای کاردرمانی، تکمیل کتابچه تکالیف و ارائه یک گزارش جامع از فعالیتهای انجام گرفته

جلسه نهم:

دیدار با خانواده و بستگان بیمار، کسب اطلاعات لازم و توجه به عوامل محیطی و خانوادگی در فرایند درمان. آموزش نحوه ترخیص و پذیرش بیماران

راهنمای پوشش حرفه‌ای دانشگاه

اعضای هیأت علمی، کارکنان، دستیاران و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران ضمن رعایت شئون اسلامی و آیین نامه پوشش دانشجویان دانشگاه مذکور به منظور حصول اهداف ذیل شایسته را در پوشش حرفه‌ای خود در محیط دانشگاه و واحدهای وابسته لحاظ کرده و منتهای تلاش خود را در رعایت و ترویج آن در جامعه پزشکی به عمل خواهند آورد:

- 1. حفظ شأن و حرمت حرف پزشکی و محیط علمی دانشگاه
- 2. برانگیختن حس احترام، آرامش و اعتماد در دریافت کننده گان خدمات
- 3. جلوگیری از انتقال باطنیت و حفظ ایمنی خود و بیماران

در ارزیابی مناسب بودن انواع دیگری از ظاهر و پوشش که در این راهنما اشاره نشده است، رعایت اهداف پیش گفت مورد استناد خواهد بود.

لباس

1. لباس‌ها باید ساده، تمیز و مرتب باشند.
2. لباس‌ها باید ضمن رعایت حدود شرعی، متناسب با اتمام و آزاد باشند و نباید جنوی حرکت آزادانه بدن را بگیرند.
3. لباس‌ها باید به رنگ‌های متعارف باشند و نباید حاوی تصاویر، تابلو تبلیغاتی نامتعارف و حاوی پیام باشند.
4. رعایت شایسته بخش در پوشیدن لباس فرم پاکیزه و جلو بسته ضروری است. خروج از محیط‌هایی که اسکرب جزو شایسته بخش است نباید اسکرب بر تن ماندن و با پوشیدن روپوش سفید روی آن لازم است.
5. در محیط بالینی نصب کارت شناسایی تکس دار در محل قابل رویت همگانی روی لباس الزامی است.
6. پوشیدن کفش و جوراب مناسب الزامی است.
7. پوشیدن منقعه یا روسری باید ضمن تأمین پوشش شرعی، به نحوی باشد که مداخله‌های در معاینه و اقدامات بالینی ایجاد نکند.
8. در محیط بالینی نباید پوشش روی لباس فرم پوشیده که مزاحم کار بالینی شود.

آرایش و زیورآلات

1. ظاهر افراد در محیط دانشگاه و محیط بالینی باید ساده، مرتب و در عین حال بدون آرایش باشد.
2. به استثنای یک حلقه یا انگشتر ساده استفاده از سایر زیورآلات آشکار مجاز نمی باشد.
3. ناخن‌ها باید کوتاه، مرتب و تمیز باشند. داشتن لاک و ناخن مصنوعی مجاز نمی باشد.

بهداشت

1. بهداشت فردی شامل پاکیزگی موها و بدن الزامی است.
2. استعمال عطر و لاکن یا بوی تند در محیط دانشگاه و محیط بالینی مجاز نیست.

Two handwritten signatures in black ink.

نکات کاربردی پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت‌ها و به طور کلی ویژگی‌هایی هستند که می‌خواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می‌کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد.

برای مثال دانشجوی دکترای تخصصی .... در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را در استفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار ببرد.

فعالیت‌های یاددهی-یادگیری

منظور از فعالیت‌های یاددهی، مجموعه فعالیت‌هایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان/ کارورزان بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی-یادگیری متمرکز بر روش‌های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظیر بحث در گروه‌های کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش‌های خودآموزی و آموزش الکترونیکی. و منظور از فعالیت‌های یادگیری، مجموعه فعالیت‌هایی است که کارآموزان/ کارورزان به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش‌ها، موظف به انجام آنها هستند. به عنوان مثال: شرکت فعال در راند¹، گراند راند² و ژورنال کلاب³، رایه کنفرانس‌های آموزشی⁴

روش‌های ارزیابی کارآموزان/ کارورزان

ارزیابی کارآموزان/ کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراگیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم‌گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراگیر) و با بهره‌مندی از انواع روش‌های ارزیابی صورت می‌پذیرد:

- **ارزیابی دانش نظری⁵** با استفاده از انواع آزمون‌های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه‌ای، جور کردنی، استدلال محور و ...

1. Round

2. Grand Round

3. Journal Club

4. Didactic Conferences

5. بر طبق برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از 50 درصد نمره نهایی ارزیابی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از 25 درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

- ارزیابی عملکردی¹ در محیط‌های شبیه سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی² به عنوان یکی از مصادیق بارز آزمون‌های ویژه ارزیابی عملکرد
- ارزیابی در محیط کار³ با ذکر فعالیت‌هایی که کارآموزان/ کارورزان به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط‌های کار واقعی انجام می‌دهند. نظیر انجام پروسیجرهای مختلف و با استفاده از انواع روش‌های ارزشیابی در محیط کار مانند:
  - ارزشیابی 360 درجه⁴
  - بررسی پورت فولیو⁵ و لاگ بوک⁶
  - استفاده از Global rating form⁷
  - استفاده از روش‌هایی مانند⁸ DOPS،⁹ Mini-CEX و ... با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

1. Performance Based Assessment

2. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)

3. Workplace Based Assessment

4. Multi Source Feedback (MSF)

5 Portfolio

6 Logbook

7. در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی‌های مورد انتظار دانشجوی به صورت کلی، انجام می‌شود و بر طبق برنامه‌های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزیابی، حداکثر 50% ارزیابی نهایی کارآموز بوده و در دوره کارورزی، حداقل 40% و حداکثر 75% ارزیابی نهایی کارورز می‌باشد. این شکل از ارزیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص‌های عملکرد دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی‌های مورد انتظار برای فراگیران دارند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. در این روش، عملکرد فراگیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه‌های توانمندی، مورد ارزیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می‌شود.

8. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

9. Mini Clinical Evaluation Exercise: در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فراگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می‌کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه بندی به هر کدام از توانمندی‌های فراگیر، در فرمی که به همین منظور تهیه شده است، نمره می‌دهد. در این نوع آزمون انتظار می‌رود عملکرد فراگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزیابی شود.

